

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Harlekijn

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 10 november 2022

Samenvatting

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 20 september 2022 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op peuterspeelgroep Harlekijn.

De reden voor dit onderzoek is dat wij in 2022 een themaonderzoek uitvoeren naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijven in Nederland. Dit kinderdagverblijf maakt deel uit van de steekproef die we hebben getrokken. Deze samenvatting is geschreven voor ouders en andere belangstellenden. In hoofdstuk drie van dit rapport geven wij een waardering voor de verschillende onderdelen die belangrijk zijn voor de voorschoolse educatie. Wij noemen dit standaarden. Per standaard beschrijven we wat goed gaat op het kinderdagverblijf en wat nog beter kan.

Wat gaat goed?

We zien dat de pedagogisch medewerkers rekening houden met wat de peuters nodig hebben. De pedagogisch medewerkers werken met een programma, waarmee zij de brede ontwikkeling van de peuters stimuleren op het gebied van taal, rekenen, gedrag en bewegen. Ze gebruiken veel taal, zodat de peuters nieuwe (Nederlandse) woorden leren. Bovendien is er op de peuterspeelgroep aandacht voor de inrichting van de ruimte(n) en zien we bijvoorbeeld speelhoeken. De pedagogisch medewerkers passen deze bij ieder thema aan, waardoor de peuters fijn kunnen spelen en tegelijkertijd nieuwe dingen leren.

De pedagogisch medewerkers houden bij hoe het met een peuter gaat. Ze zorgen ervoor dat peuters extra aandacht en hulp krijgen als ze iets moeilijk vinden. Ook dagen ze de peuters uit om nieuwe dingen te leren. De pedagogisch medewerkers spelen mee in de hoeken en geven de peuters aandacht in kleine groepjes. De sfeer in de groep vinden we warm en uitnodigend.

De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat ouders weten hoe het met hun peuter gaat. In overleg met de ouders dragen zij deze informatie, voordat de peuter vier jaar wordt, over aan de leerkracht van groep 1-2 van de basisschool. De lijnen met de basisschool zijn kort dankzij het feit dat de peuterspeelgroep in hetzelfde gebouw in ondergebracht als de basisschool. De onderlinge betrokkenheid en samenwerking tussen de peuterspeelgroep en de basisschool is groot en wordt van beide kanten gewaardeerd. We vinden het mooi om te

Kinderopvangorganisatie: Stichting Muzerij

LRK-nummer: 299538023

Totaal aantal doelgroeppeuters: 4

zien dat de pedagogisch medewerkers ouders stimuleren om thuis met hun peuter te spelen en hen nieuwe dingen te leren die ook op de peuterspeelgroep aan de orde komen. De ouders met wie we spraken, geven aan dat zij tevreden zijn over hoe het gaat op het kinderdagverblijf en dat hun kind er met plezier naar toe gaat.

Samen met de pedagogisch medewerkers werkt de leiding aan het verbeteren van de kwaliteit van de voorschoolse educatie. Daarvoor gebruiken zij een uitgebreide planning- en controlcyclus. Ook volgen de leiding en de pedagogisch medewerkers verschillende scholingen om steeds beter te worden in hun werk. De leiding van het kinderdagverblijf legt (via de houder) aan de gemeente en aan ouders uit of de voorschoolse educatie op orde is of en aan welke ontwikkelpunten ze werken.

Wat kan beter?

Naast bovenstaande positieve punten zijn er ook punten die beter kunnen. De pedagogisch medewerkers gaan na in hoeverre de peuters zich hebben ontwikkeld voor ze naar groep 1 van de basisschool gaan. Er worden echter geen doelen gesteld op locatieniveau, die de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden (spelen, gedrag, taal, rekenen en bewegen) zouden moeten halen aan het einde van de voorschoolse periode. De voorschool werkt samen met de gemeente aan een convenant waarin gemeentebrede resultaatafspraken over de voorschoolse resultaten zijn opgenomen. Dit convenant is nog niet ondertekend en het is wellicht goed om op locatieniveau na te gaan of de doelen die in het convenant zijn opgenomen voldoende ambitieus zijn voor Harlekijn.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De Inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie, de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op peuterspeelgroep Harlekijn.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2021 voorschoolse educatie en het primair onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met ouders, pedagogisch medewerkers, intern begeleider en de plaatsvervangend locatiemanager. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de locatiemanager, de bestuurder van de kinderopvangorganisatie en de directeur van basisschool de Brakken.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- K** Kan beter
- V** Voldoende
- G** Goed

2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard op peuterspeelgroep Harlekijn.

Conclusie

We waarderen de kwaliteit van de voorschoolse educatie op peuterspeelgroep Harlekijn over het geheel genomen als voldoende. De standaarden Samenwerking en Kwaliteitszorg vinden we zelfs goed.

Context

Peuterspeelgroep Harlekijn maakt onderdeel uit van Stichting Muzerij. Naast de peuterspeelgroep zijn van dezelfde houder ook een kinderdagverblijf, een buitenschoolse opvang en basisschool De Brakken gevestigd in het kindontmoetingscentrum.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

De GGD-toezichthouder heeft op 9 februari 2022 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Uit dit onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden geen tekortkomingen vertoonden.

Afspraken over vervolgtoezicht

Wij zien naar aanleiding van dit onderzoek geen aanleiding om vervolgsafspraken te maken over vervolgtoezicht.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven we per kwaliteitsgebied de waarderungen en de resultaten van het onderzoek op peuterspeelgroep Harlekijn.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP2 Zicht op ontwikkeling		•	
OP3 Pedagogisch-educatief handelen		•	
OP6 Samenwerking			•

OP1. Aanbod

De standaard aanbod waarden we als Voldoende.

De pedagogisch medewerkers van het kinderdagverblijf gebruiken een erkende vve-methode. Hiermee stimuleren zij de ontwikkeling van de peuters op het gebied van taal, rekenen, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de motoriek. We constateren dat de pedagogisch medewerkers doelgericht werken aan de uitvoering van het aanbod. Zij maken bewuste keuzes in de uitwerking van de thema's, rekening houdend met de kenmerken van de kinderen en met wat al eerder aangeboden is. Het aanbod is zodanig van opzet en inhoud dat het de kinderen voorbereidt op een goede start in groep 1 van de basisschool.

De pedagogisch medewerkers richten de ruimte aantrekkelijk en uitdagend in. In de inrichting zien we dat er aandacht is voor het thema waaraan gewerkt wordt en voor de ontluikende geletterd- en gecijferdheid van de peuters. Ook zijn er voldoende spel- en leermaterialen aanwezig, waarmee de peuters ontdekkingen kunnen doen.

OP2. Zicht op ontwikkeling

De standaard zicht op ontwikkeling waarden we als Voldoende.

De pedagogisch medewerkers volgen de ontwikkeling van de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden met behulp van een gestandaardiseerd digitaal observatie-instrument. Ze gaan na waar de ontwikkeling van een peuter stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. De pedagogisch medewerkers benutten de observatiegegevens om waar nodig extra ondersteuning te bieden aan de kinderen. Daarbij worden zij ondersteund door de pedagogisch coach.

De pedagogisch medewerkers bespreken de ontwikkeling van de kinderen op vaste momenten in het jaar met ouders.

OP3. Pedagogisch-educatief handelen

Tijdens het onderzoek hebben we samen met de GGD-inspecteur het pedagogisch-educatief handelen van de pedagogisch medewerkers geobserveerd. De standaard pedagogisch-educatief handelen waarden we als Voldoende.

De pedagogisch medewerkers zorgen voor een warm en respectvol klimaat, waarin de regels en routines duidelijk zijn en waarin de kinderen regelmatig positief aangemoedigd en gecomplimenteerd worden. Daarnaast structureren de pedagogisch medewerkers het aanbod zo dat de peuter het zich eigen kan maken. Dit doen zij met geschikte opdrachten, heldere uitleg, vrij spel en begeleid spel. Dit zorgt ervoor dat de peuters actief en betrokken zijn.

Tijdens de observatie zagen we dat de pedagogisch medewerkers de activiteiten evenwichtig over het dagdeel verdelen en dat ze de tijd effectief benutten. Ze stemmen de instructies, spelbegeleiding, opdrachten en tijd af op de behoeften van groepjes en individuele peuters. En gebruiken bij de instructies en opdrachten passende werkvormen. Ze gaan actief na of peuters de opdrachten begrijpen en of ze daarmee hun doelen gehaald hebben. Bovendien stimuleren de pedagogisch medewerkers peuters tot interactie tussen de pedagogisch medewerker en de peuters. Waar zij nog meer aandacht voor kunnen hebben is het bevorderen van de interactie tussen de peuters onderling.

OP6. Samenwerking

De standaard samenwerking waarden we als Goed.

De voorschool werkt, zowel op uitvoerend als strategisch niveau intensief samen met de in hetzelfde pand gevestigde basisschool de Brakken. De samenwerking op uitvoerend niveau vindt onder andere plaats in het project 'Van peuter naar kleuter' waarbij een pedagogisch medewerker is gekoppeld aan een leerkracht van groep 1-2 van de basisschool. Naast vaste afspraken over de wijze waarop de pedagogisch medewerkers gegevens van de peuters aanleveren aan de leerkrachten van de basisschool, voeren zij overleg over thema's en de overdracht van informatie over de kinderen. Bovendien werken zij aan collegiale intervisie, waarbij zij met gebruik van een kijkwijzer bij elkaar in de groep kijken. Op strategisch niveau zijn de kinderdagverblijven van Muzerij en de basisscholen van Nuwelijn samengebracht onder een bestuur met een gezamenlijk strategisch beleidsplan waarin de gezamenlijke ambities en speerpunten voor onder andere het onderwijs, de omgang met ouders zijn beschreven.

De voorschool ziet ouders als partner in het stimuleren van de ontwikkeling van hun kinderen en zij stemt haar ouderbeleid daar op af. De pedagogisch medewerkers betrekken ouders op verschillende manieren bij de ontwikkeling van hun peuter en stimuleren hen om thuis activiteiten te doen. De peuterspeelgroep maakt daarvoor gebruik van tablets voor de doelgroepkinderen, waarop zij via apps activiteiten aanbieden waar de ouders samen met hun kinderen thuis mee aan de slag kunnen. Daarnaast informeren zij ouders voldoende over het thema, middels themabrieven en apps of email. Daarbij geven ze ook aan welke woorden, liedjes en activiteiten aan bod gaan komen, zodat ouders hier thuis op in kunnen spelen.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten		●	

OR1. Ontwikkelingsresultaten

De standaard ontwikkelingsresultaten waarderen we als Kan beter.

Op gemeentelijk niveau en op het niveau van de houder en de locatie zijn geen doelen opgesteld voor de verwachte leerontwikkeling van de doelgroepeuters gedurende de voorschoolse periode. Er wordt gewerkt aan een gemeentebreed covenant waarin deze doelen zijn opgenomen, maar dit covenant is nog niet gesloten. We geven de voorschool ter overweging om ook zelf doelen te formuleren die aansluiten bij hun eigen ambities.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg			✓
KA2 Kwaliteitscultuur		●	
KA3 Verantwoording en dialoog		●	

KA1. Kwaliteitszorg

De standaard kwaliteitszorg waarderen we als Goed.

We waarderen de kwaliteitszorg als goed, omdat de beleidsplannen duidelijk leven binnen de voorschool van de leiding tot de pedagogisch medewerkers. De leiding van het kinderdagverblijf evalueert via een periodiek en cyclisch werkend systeem van kwaliteitszorg alle doelstellingen uit haar (pedagogisch) beleidsplan

en kijkt zij of peuters voldoende worden voorbereid op de basisschool. Daarbij worden de pedagogisch medewerkers nadrukkelijk betrokken via vaste punten op hun overlegagenda. Alle onderdelen uit het beleidsplan komen daardoor op alle niveaus periodiek aan de orde. Daarnaast worden ouders en pedagogisch medewerkers bevestigd op hun tevredenheid. De voorschool neemt op basis van deze evaluaties planmatig en doelgericht maatregelen ter verbetering.

KA2. Kwaliteitscultuur

De standaard kwaliteitscultuur waarderen we als Voldoende.

De leiding en de pedagogisch medewerkers werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Zo volgen zij verschillende scholing om hun kennis en vaardigheden te versterken. Het beleid van de voorschool om haar visie op de kwaliteit van voorschoolse educatie en ambities te realiseren is breed gedragen. Daarnaast is er een grote bereidheid om gezamenlijk de voorschoolse educatie te verbeteren.

De leiding is zich bewust van de kwaliteit van de voorschoolse educatie en stuurt hierop. De pedagogisch medewerkers werken resultaatgericht, zij zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zij zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de kwaliteit van de educatie en op de ontwikkeling van de peuters. We constateren dat de voorschool werkt vanuit een transparante en integere cultuur en dat er sprake is van een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

KA3. Verantwoording en dialoog

De standaard verantwoording en dialoog waarderen we als Voldoende.

De leiding van het kinderdagverblijf verantwoordt zich (via de houder) aan de gemeente over het gevoerde beleid ten aanzien van voorschoolse educatie. We zien ook dat de voorschool belanghebbenden betreft bij de ontwikkeling van haar beleid. De leiding van het kinderdagverblijf bespreekt regelmatig haar ambities en welke resultaten ze behaalt. Uit de gesprekken die we voerden met enkele ouders blijkt dat de voorschool open staat voor hun wensen en voorstellen. Ook geven zij aan dat ze via de nieuwsbrief voldoende informatie ontvangen.

4. Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

De uitkomst van de getoetste standaarden waren voor ons herkenbaar. Daar waar “voldoende”, “goed” en “kan nog beter” werd aangegeven, kwamen die overeen met onze zelfbeoordeling, al ingezette ontwikkelingen en ambities.

Muzerij heeft de afgelopen jaren geïnvesteerd in o.a. de samenwerking met de basisschool middels een projectgroep “van peuter naar kleuter” én in kwaliteitszorg middels een kwaliteitsbeleid met een planning- en controlcyclus. Voor onze organisatie en de collega’s van de samenwerkende scholen een opsteker dat dit ook zo werd geconstateerd door de inspecteur. De ambitie is om dit nog verder inhoudelijk te verdiepen en te borgen.

Wij hebben zeker nog ontwikkelpunten waar wij ons bewust van zijn, maar waar tevens al actie op wordt ondernomen. De inspecteur bevestigde dezelfde ontwikkelpunten, die vooral op het onderdeel ontwikkelresultaten liggen. De bevindingen van de inspecteur op dit onderdeel zijn daarmee herkenbaar. Zo zit o.a. het VE-convenant met de gemeente in de afrondende fase en zal begin 2023 worden vastgesteld. Wij zullen daarin zeker, op advies van de inspecteur, de doelen van onze eigen ambities meenemen. Tevens zijn wij binnen de eigen organisatie in 2021 gestart met een pilot OGW-4D (Opbrengst Gericht Werken). Hierbij is de ontwikkelambitie, om in 2024 op elke locatie op deze manier te werken. Hiermee kunnen wij nog beter individuele data verzamelen voor het vroegsignaleren, passend ontwikkelaanbod bieden en een optimale doorgaande lijn naar de basisschool verzorgen. De ontwikkelresultaten op individueel en groepsniveau kunnen beter in kaart worden gebracht en daarmee de juiste doelen beschrijven en interventies inzetten. Dit alles uiteraard met het doel om kinderen, samen met ouders, nog beter te kunnen begeleiden in hun ontwikkeling.